

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут
Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУДОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Право»

Спеціальність 081 «Право»

Галузь знань 08 «Право»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 28 серпня 2023р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Судовий захист прав інтелектуальної власності
Викладач (-і)	Стефанишин Наталія Михайлівна, к.ю.н., доцент кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
Е-mail викладача	nataliia.stefanyshyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять викладача зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu-2/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту індивідуальних науково-дослідних завдань.</p>

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни охоплюється дослідження теоретико-практичних питань, що пов'язані з судовим захистом прав інтелектуальної власності, відповідне законодавче регулювання, матеріали судової практики, а також, аналіз колізій та прогалин у чинному цивільному законодавстві щодо здійснення судового захисту прав інтелектуальної власності.

Програма навчальної дисципліни складається зі змістовного модуля, який включає ряд тем:

1. Загальні положення щодо судового захисту прав інтелектуальної власності.
2. Підвідомчість та підсудність справ щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.
3. Докази та доказування у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.
4. Забезпечення доказів та забезпечення позову у судах у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.
5. Судовий захист авторських та суміжних прав.
6. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності, що пов'язані із захистом таких прав на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг (торговельних марок, комерційних найменувань, географічних зазначень).
7. Судовий захист прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки).
8. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти прав інтелектуальної власності (селекційні досягнення, наукові відкриття, ТІМ, раціоналізаторські пропозиції, комерційні таємниці).
9. Судовий захист прав інтелектуальної власності: міжнародний досвід.

Глобалізація інформаційного середовища, превалювання інтелектуальної складової, надактивна комерціалізація результатів інтелектуальної, творчої діяльності призвели до того, що інтелектуальна власність посідає сьогодні визнане світовим бізнес середовищем суттєве місце в активах світової економіки. Відповідно, вимагає перегляду роль суб'єктів права інтелектуальної власності та їх характеристика в системі цивільних правовідносин. Стосується це усіх складових суб'єктивних прав та обов'язків, у тому

числі – й питань захисту суб'єктивних цивільних прав. Забезпечення захисту прав, у тому числі й прав інтелектуальної власності, в Україні є конституційною гарантією, яка реалізується завдяки використанню створених державою політичних та інституційних умов, правових механізмів, розробки способів захисту прав. Необхідність удосконалення захисту прав інтелектуальної власності є одним із векторів реформ, що знайшли закріплення у національній Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020». Створення якісних механізмів цивільно-правового захисту прав інтелектуальної власності є одним із важливих напрямків євроінтеграційної стратегії держави та впливає також із взятих Україною зобов'язань за міжнародними угодами. Зокрема, забезпечення належного рівня захисту прав інтелектуальної власності вимагається від України як члена СОТ відповідно до Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. Напрямок захисту прав інтелектуальної власності визначений і серед зобов'язань, взятих на себе державою після ратифікації 16 вересня 2014 року Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. З огляду на євроінтеграційний шлях розвитку України як офіційний політичний курс держави, в національному законодавстві мають знайти закріплення основні європейські принципи та стандарти у сфері правової охорони й захисту прав інтелектуальної власності.

Основними джерелами вивчення навчальної дисципліни «Судовий захист прав інтелектуальної власності» виступають положення чинного цивільного законодавства України, зокрема, Цивільний Кодекс України, Господарський Кодекс України, Цивільний процесуальний кодекс України, Господарський процесуальний кодекс України, Закони України "Про авторське право і суміжні права", "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", "Про охорону прав на промислові зразки", "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг", "Про охорону прав на географічне зазначення" та ряд інших спеціальних законів і підзаконних актів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Судовий захист прав інтелектуальної власності» є опанування теоретико-практичних питань, що пов'язані з судовим захистом прав інтелектуальної власності, а також, виявлення та вирішення проблем, що можуть виникати в процесі судового захисту останніх.

Основними цілями вивчення дисципліни «Судовий захист прав інтелектуальної власності» є науковий аналіз джерел регулювання суспільних відносин, що виникають у сфері інтелектуальної власності, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі судового захисту прав інтелектуальної власності, а також, правильного застосування норм цивільного законодавства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу, вчасно подавати результат.

Фахові компетентності:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмні результати:

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
3	081 Право	2	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Загальні положення щодо судового захисту прав інтелектуальної власності.	2	2	6
Тема 2. Підвідомчість та підсудність справ щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.	2	2	6
Тема 3. Докази та доказування у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.	2	2	6
Тема 4. Забезпечення доказів та забезпечення позову у судах у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.	2	2	7
Тема 5. Судовий захист авторських та суміжних прав.	2	2	7
Тема 6. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності, що пов'язані із захистом таких прав на правові засоби індивідуалізації учасників	2	2	7

цивільного обороту, товарів і послуг (торговельних марок, комерційних найменувань, географічних зазначень).			
Тема 7. Судовий захист прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки).	-	2	7
Тема 8. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти прав інтелектуальної власності (селекційні досягнення, наукові відкриття, ТІМ, раціоналізаторські пропозиції, комерційні таємниці).	-	2	7
Тема 9. Судовий захист прав інтелектуальної власності: міжнародний досвід.	-	2	7
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затверджено Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника протокол № 2 від 10 жовтня 2010 року (положення зі змінами, внесеними Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 3 від 30 листопада 2022 року) – текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf		
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма здобувачами одної письмової контрольної роботи. Робота виконується на 9 семінарському занятті та охоплює один змістовний модуль, який складається із 9-ти тем.</p> <p>На контрольну виноситься 1 описове завдання, яке оцінюється в 10 балів, 2 визначення термінів, які оцінюються по 5 балів, 3 закритих тестових запитань, які оцінюються по 5 балів та розв'язання практичної ситуації, яке оцінюється в 15 балів. Максимальний бал за контрольну становить 50.</p> <p>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань <i>знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри</i> https://kcp.pnu.edu.ua/op-marictp/navchalno-metodychni-materialy/</p>		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		

Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік.</p> <p>Залік проводиться у письмовій формі. Заліковий білет складається із 2 описових завдань, які оцінюються в 20 балів кожне, 3 термінологічних завдань, які оцінюються по 5 балів кожне, 3 тестових завдань, які оцінюються по 5 балів кожне і практичного завдання, яке оцінюється у 30 балів. Максимальний бал за залікову роботу складає 100 балів.</p> <p>Залік також може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/. У такому разі залік проводиться у тестовій формі. Структура білета – 50 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється у 2 бали.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках для підготовки до семінарських занять магістрантів 2-го курсу денної форми навчання, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, залікової роботи, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, – *Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри <https://kcp.pnu.edu.ua/op-magistr/navchalno-metodychni-materialy/>*

Академічна доброчесність:

Очікується, що магістранти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (п. 5.1.2 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).

Неформальна освіта.

Зарахування результатів неформальної освіти, яка здобувається за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або

присудженням часткових освітніх кваліфікацій здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (редакція 3) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Андрощук Г. Правова охорона географічних зазначень і найменувань місць походження товару за регламентом ЄС / Г. Андрощук // Інтелектуальна власність. 2019. № 7. С 26-32.

2. Бахур О.В. Щодо поняття судового захисту прав інтелектуальної власності у сфері господарювання // Київський часопис права. №3. 2021. С.51-57. URL: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/36/34>

3. Коваль І.Ф., Бахур О.В. Особливості розгляду справ про захист прав інтелектуальної власності у сфері господарювання: за матеріалами практики Верховного суду // Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. Випуск 30/2021. С.191-198. URL: <file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/492-Article%20Text-917-1-10-20220404.pdf>

4. Шабалін А. Цивільно-правовий захист прав інтелектуальної власності: теоретичні та практичні аспекти // Теорія і практика інтелектуальної власності. 3/2020. С.65-76. URL: <file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/216943-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-490843-1-10-20201121.pdf>

5. Грек Б. Застосування у господарському процесі запобіжних заходів // Юридичний журнал. № 9. 2020. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=809>

6. Стефанишин Н.М. Інституціоналізація медіації для врегулювання спорів в сфері права інтелектуальної власності // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». Випуск 78. Частина 1. 2023. С.227-231. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/issue/view/16963>

7. Капіца Ю.М. Забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в Європейському Союзі / Ю.М. Капіца // Інтелектуальний капітал. 2021. № 4. С. 3-11.

8. Косенко С. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності // Юридичний журнал. № 4. 2019. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2220>
Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Стефанишин Н.М. Судовий захист прав інтелектуальної власності: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять магістрантів 2-го курсу денної форми навчання. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2022. 45 с. URL: <https://kcp.pnu.edu.ua/op-magistr/navchalno-metodychni-materialy/>

2. Стефанишин Н.М. Судовий захист прав інтелектуальної власності: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи магістрантів 2-го курсу денної форми навчання. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2022. 46 с. URL: <https://kcp.pnu.edu.ua/op-magistr/navchalno-metodychni-materialy/>

Викладач _____ **Наталія СТЕФАНИШИН,**
доцентка кафедри цивільного права

